

Prawa Dziecka

20 listopada 1989 roku Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych uchwaliło **Konstytucję o Prawach Dziecka**. Zaczęła ona obowiązywać od 7 lipca 1991r. postanowienia Konwencji dotyczą dziecka, które nie ukończyło 18 lat. Konwencję nazywa się światową Konstytucją Praw Dziecka. Status dziecka oparty jest na następujących założeniach:

1. Dziecko jest samodzielnym podmiotem.
2. Ze względu na swoją niedojrzałość psychiczną i fizyczną wymaga szczególnej opieki i ochrony prawnej.
3. Dziecko, jako istota ludzka wymaga poszanowanie jego tożsamości, godności i prywatności.
4. Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowania dziecka.
5. Państwo ma wspierać rodzinę, a nie wyręczać w jej funkcjach.

Zasady, którymi się kierowano, tworząc system ochrony dziecka:

- Zasada dobra dziecka, co oznacza, że wszystkie działania podejmowane są w najlepiej pojętym interesie dziecka;
- Zasada równości, która oznacza, że wszystkie dzieci są równe wobec prawa, niezależnie od ich cech (koloru skóry, narodowości, płci, itp.);
- Zasada poszanowania praw i odpowiedzialności obojga rodziców za rozwój i wychowanie dziecka, zgodnie z nią ochronie podlega autonomia rodziny i prawa obojga rodziców do decydowania o sprawach dziecka;
- Zasada pomocy państwa w zabezpieczeniu odpowiednich warunków socjalnych i zdrowotnych rodziny.

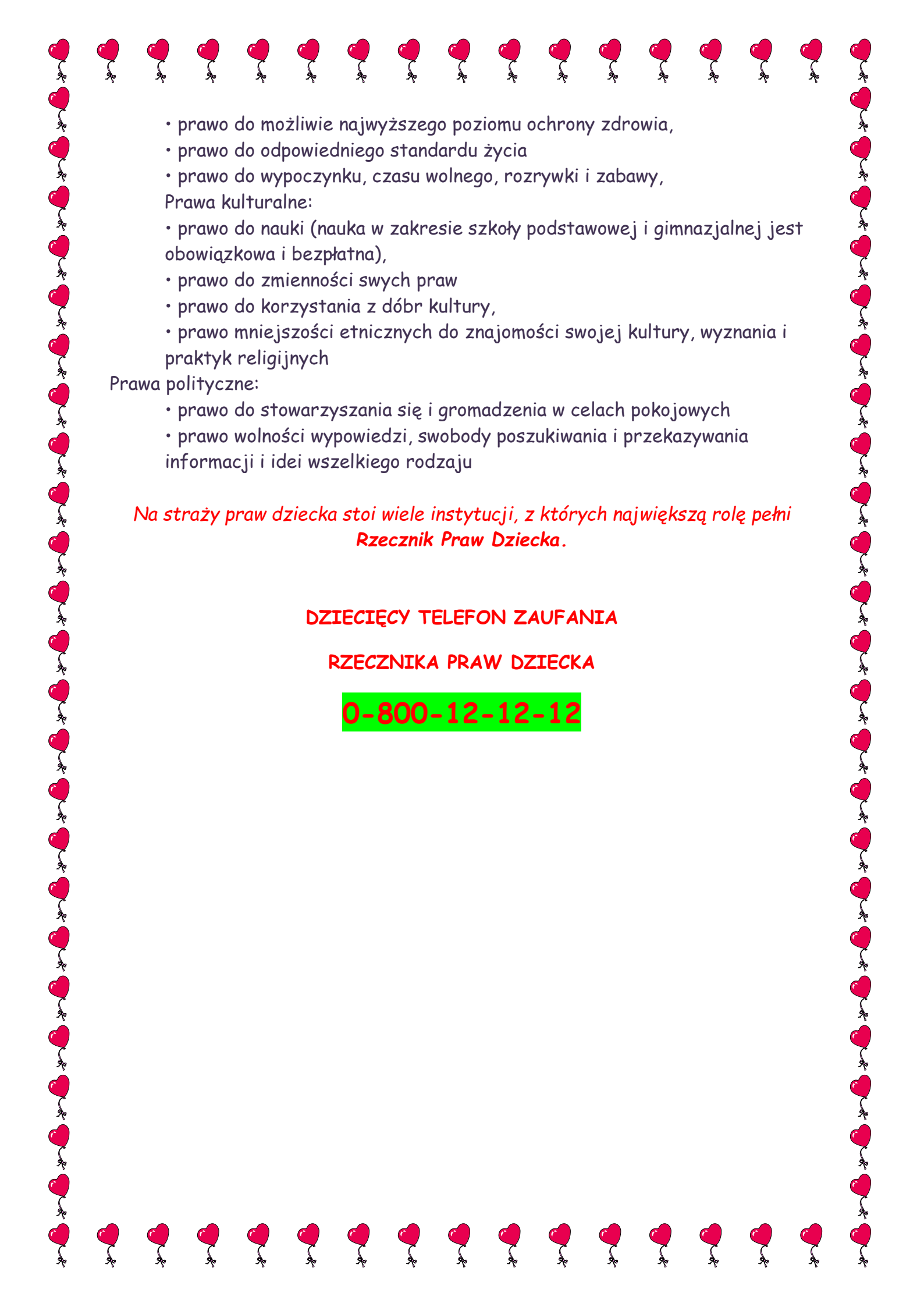
Katalog praw przyznanych dziecku w Konwencji

Prawa i wolności osobiste:

- prawo do życia i rozwoju
- prawo do posiadania stanu cywilnego
- prawo do uzyskania obywatelstwa
- prawo dziecka do rodziny; prawo poznania swego genetycznego pochodzenia, do wychowania przez rodziców naturalnych,
- prawo do wolności religii lub przekonań
- prawo do swobodnego wyrażania poglądów i poszanowania ich przez dorosłych
- wolność od przemocy fizycznej lub psychiatrycznej, wyzysku, nadużyć seksualnych wobec okrucieństwa
- wolność od bezpośredniego udziału w działaniach zbrojnych (do lat 15)
- zakaz wykonywania kary śmierci lub stosowania kary dożywocia więziennego wobec dziecka

Prawa socjalne:

- prawo do zabezpieczenia socjalnego

-
- prawo do możliwie najwyższego poziomu ochrony zdrowia,
  - prawo do odpowiedniego standardu życia
  - prawo do wypoczynku, czasu wolnego, rozrywki i zabawy,

Prawa kulturalne:

- prawo do nauki (nauka w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjalnej jest obowiązkowa i bezpłatna),
- prawo do zmienności swych praw
- prawo do korzystania z dóbr kultury,
- prawo mniejszości etnicznych do znajomości swojej kultury, wyznania i praktyk religijnych

Prawa polityczne:

- prawo do stowarzyszania się i gromadzenia w celach pokojowych
- prawo wolności wypowiedzi, swobody poszukiwania i przekazywania informacji i idei wszelkiego rodzaju

*Na straży praw dziecka stoi wiele instytucji, z których największą rolę pełni
Rzecznik Praw Dziecka.*

DZIECIĘCY TELEFON ZAUFANIA

RZECZNIKA PRAW DZIECKA

0-800-12-12-12